

Retorn als reis gots

Representants del Consell Escolar de Catalunya amb el president Mas i la consellera Rigau i representants polítics, a l'entrada de la cimera.

La setena reforma de l'ensenyament de la recent història espanyola, la LOMCE (Llei d'Ordinació de la Millora de la Qualitat de l'Educació), és la que més oposició està trobant i podria acabar tan malament com la LOCE (Llei Orgànica de la Qualitat de l'Educació) de Pilar del Castillo, que no es va arribar a aplicar —va ser anul·lada pel posterior govern de Rodríguez Zapatero.

La tramitació de la llei que impulsa el ministre José Ignacio Wert podria trobar-se amb diverses esmenes a la totalitat i un llarg nombre d'esmenes parcials que serien coincidents, en almenys quatre punts, per a la majoria de partits catalans: CiU, ERC, PSC i ICV-EUiA presentaran al Congrés esmenes contra quatre línies fonamentals

El Consell Escolar català i la majoria de partits polítics del Principat coincideixen a dir que la llei Wert és recentralitzadora, homogeneïtzadora i es carrega l'escola igualitària, participativa, inclusiva i comprensiva forjada durant els últims trenta anys, a més de vulnerar l'Estatut, una llei de rang major. CiU, ERC, PSC i ICV-EUiA presentaran al Congrés esmenes coincidents almenys en quatre punts.

de la LOMCE que retallen les competències de la Generalitat de Catalunya, reserven l'avaluació exclusivament per a l'administració estatal i promouen la

segregació dels alumnes en funció de la llengua.

Així ho van decidir aquests partits després d'una cimera, celebrada al

palau de la Generalitat el 28 de maig, en la qual van participar tots ells i la CUP –grup que també dona suport a la defensa competencial de la Generalitat en matèria educativa però que no té representació al Congrés dels Diputats.

L'informe del Consell Escolar.

Aquesta cimera va aplegar els representants dels esmentats partits, el president Artur Mas, la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, i membres del Consell Escolar de Catalunya, presidit per Ferran Ruiz. Aquest ens va presentar un informe sobre la llei Wert que no es limita als temes de llengua i competències de la Generalitat. Xavier Melgarejo, director del Col·legi Claret –una escola privada–, expert en el sistema educatiu de Finlàndia i membre del Consell Escolar, explica a EL TEMPS que l'avantprojecte de la LOMCE “planteja uns objectius amb els quals estariem d'acord, però ho fa d'una manera que l'equitat desapareix de la lletra i l'esperit del text”. Afirmar Melgarejo que l'avantprojecte és d'una “recentralització competencial tremenda”, dona “preeminència absoluta al castellà”, pretén “homogeneïtzar”, “uniformitzar”, fa desaparèixer la “participació” dels consells escolars i els ajuntaments, “estigmatitza els nens” i suprimeix “l'atenció individualitzada”.

Segons Melgarejo, la LOMCE “busca obsessivament millorar els resultats espanyols en les comparatives internacionals” però, per a aconseguir-ho, “tot el model pedagògic” es basa només en “la pressió d'aquestes proves externes”. Paral·lelament, la LOMCE aposta per una “recentralització competencial tremenda i la preeminència absoluta del castellà i d'una cultura homogeneïtzadora que impossibilita l'actual model d'immersió i l'escola inclusiva, perquè a més segrega els alumnes per llengua, un punt que el Consell Escolar considera inacceptable.”

Melgarejo explica per què: “El que ens interessa és una sola comunitat i no dues i que la gent tingui llibertat per a conèixer les dues llengües. Això s'ha aconseguit amb un clima de convivència, donant al català el caràcter de llengua vehicular per protegir-la, però no per menystenir el castellà. Tots els estudis diuen que, si no hi ha

El ministre d'Educació, José Ignacio Wert, fa broma amb el portaveu d'Esquerra Republicana al Congrés dels Diputats, Alfred Bosch.

immersió, aquesta llengua anirà minvant progressivament. I la separació per llengües provocaria la creació de dues comunitats. No volem que uns se sentin d'una manera i uns altres, d'una altra. Aquesta llei impossibilita el model immersió i esmicolarà la cohesió social i l'actual política d'igualtat d'oportunitats”.

Davant del que alguns defensen, que la immersió ja no té tant de sentit com fa trenta anys, Melgarejo recorda que “en l'última dècada hi ha hagut un allau d'immigrants molt important i aquest model d'escola inclusiva ha fet una tasca tremenda d'obertura; ha exercit de xarxa d'afecte, d'acollida,

i tota aquesta feina ara se'n pot anar a l'aigua per culpa de la nova llei”.

El líder del PSC, Pere Navarro, va ser molt clar a l'hora de defensar la immersió lingüística i recordà que aquesta solució “té, des del seu naixement, la marca de la casa del PSC”, en referència a la seva aprovació, als anys vuitanta, a proposta d'aquest partit.

Organitzativament, la LOMCE fa minvar l'autonomia dels centres “tot i que ho intenta compensar donant al director un càrrec de veritable responsabilitat”. El Consell Escolar passa a tenir caràcter consultiu i perd capacitat de gestió executiva. També els ajuntaments deixaran de tenir vot so-

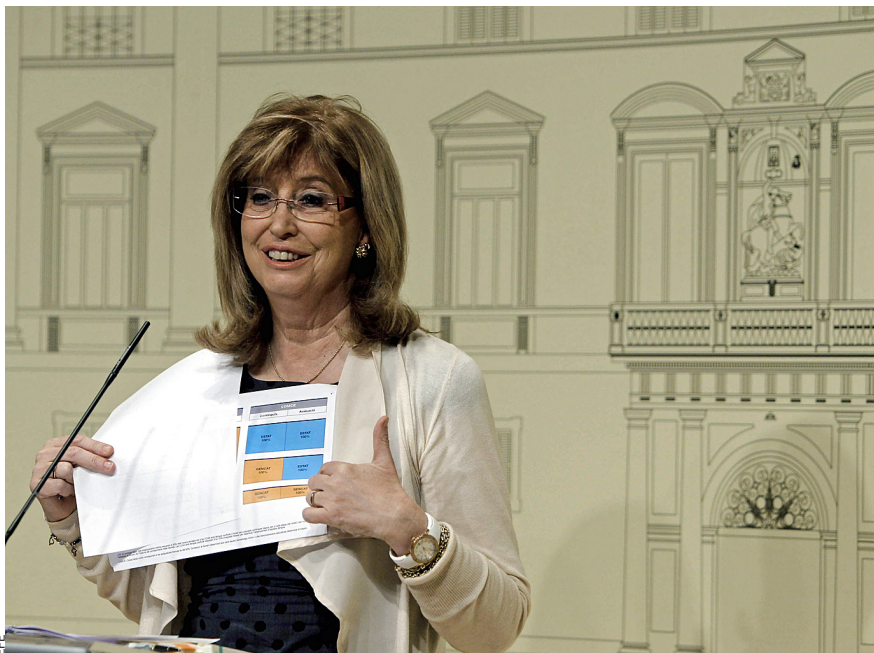
bre les decisions dels centres. Segons Melgarejo, “hi ha una concepció molt diferent de la societat”.

El fet “que a l’ESO hi hagi ja dos itineraris fa miques l’escola comprensiva i és dubtós que respecti els mecanismes d’igualtat: és perillós perquè ja separem l’alumnat amb més problemes d’aprenentatge –que són sovint els que tenen problemes econòmics– i els releguem”. Se’ls barra el pas a un futur acadèmic, en una estratègia que la consellera Rigau també va criticar durament. “Hem de condemnar una generació que no puguin accedir mai a l’ensenyament superior?”, es preguntava Rigau després de la cimera sobre la llei Wert.

També Herrera (ICV-EUiA) i Junqueras (ERC) van ser molt contundents en criticar aquesta doble titulació. “Segrega –va dir Herrera– alumnes per capacitats des dels 13 anys i blinda la segregació per sexes a les escoles concertades”. Per a Junqueras “trenca el model d’escola comprensiva i inclusiva, diferència entre bons i no bons; els qui aniran a la universitat i els qui no i distingeix entre coneixements acadèmics i pragmàtics: una opció que va en contra del que s’està fent a tot Europa”.

La LOMCE aprofita també per a retallar competències de les comunitats autònomes, de manera que la majoria del currículum dels alumnes passa a decidir-lo el ministeri. Si abans era una proporció de 55%/45% estat/autonomia, ara, segons Melgarejo, creix molt: “Si ho sumes tot, l’estat passa a controlar el 80% del currículum, però a més es reserva per a ell l’avaluació de tots els continguts –fins i tot els que afecten continguts competència, encara, de l’autonomia”.

Competents en consens. Tots els partits polítics catalans excepte PP i Ciutadans s’han posat d’acord que les decisions sobre organització, continguts i model educatiu català s’han de prendre a Catalunya. El portaveu de CiU, Jordi Turull, ho expressava en reconèixer diferències entre aquests partits sobre la matèria de religió: “CiU, PSC, Iniciativa, Esquerra i la CUP podem tenir diferències sobre l’assignatura de religió però tots estem d’acord que ho hem de decidir nosaltres tot: la

La consellera Rigau sosté un gràfic comparatiu que mostra els continguts que controla la Generalitat (en taronja) i l'estat (en blau), ara (columna esquerra) i amb la llei Wert aprovada (dreta).

religió, la llengua, els horaris, etcètera. No pot haver-hi una llei que ens reguli quantes hores ha de fer el mestre i què ha de fer. Això és preconstitucional i ens torna als anys seixanta”.

La tornada any seixanta va ser una idea repetida també per Joan Herrera (ICV-EUiA) i Pere Navarro (PSC). Rigau va incidir en la idea que, amb aquesta llei, potser els alumnes no podrien conèixer Salvador Espriu com ho estan fent en aquest any commemoratiu.

Els quatre partits amb representació a les Corts Espanyoles defensaran esmenes en quatre línies: contra l’article 6, que fa referència a les noves competències curriculars de l’estat en detriment de les autonomies; contra els articles 24, 25, 28 i 29, els que dissenyen la doble titulació dels alumnes d’ESO; contra els articles 142, 143 i 147 sobre el model d’avaluació; i contra la disposició 38, que es carregaria la immersió, garantiria l’educació “en castellà” com a llengua vehicular i obligaria la Generalitat a segregar els alumnes per llengua o pagar una escola privada que faci servir l’espanyol com a llengua vehicular. És l’esclatxa per on el ministre Wert vol donar resposta als moviments de Convivència Cívica contra la immersió. De fet, contra les xifres de la Generalitat de 17 famílies que ho han exigut, el

ministre parla de 1.030, la xifra que Convivència Cívica Catalana afirma que ha impulsat.

Inaplicabilitat i insubmissió. Irene Rigau va recordar que totes les lleis d’educació que s’han aplicat a l’estat després de la UCD van tenir el consens de PSOE, CiU i PNB. En canvi, “l’altra llei d’Educació del PP, la LOCE de Pilar del Castillo, que es va debatre molt, no es va arribar a aplicar mai perquè quan s’havia d’aplicar el PP havia perdut el govern”. Aquesta és la raó que Wert s’afanyi a aprovar la seva LOMCE, segons Rigau. “Però –va afegir–, tot i així, una reforma educativa no s’aplica mai de cop i per tant aquesta s’hauria d’aplicar el curs 2015-2016 i, tal com van les coses, és molt possible que el curs 2015-16 aquesta llei d’educació no s’apliqui”. Va anunciar que, si s’aprova, CiU presentarà un recurs d’anticonstitucionalitat –com també van suggerir altres grups– i això encara donaria més marge de temps a la Generalitat: “Si s’aprova s’hi hauria de recórrer en contra i mentre ens veuríem amb cor d’aplicar la nostra llei”.

La CUP, a través del seu portaveu Quim Arrufat va demanar directament la insubmissió en cada centre escolar de Catalunya.

Àlex Milian